

आर्थिक सुरक्षिततेसाठी बचत-गुंतवणुकीचे महत्त्व समजून घेतले पाहिजे

बचत म्हणजे काय?

बचतीची व्याख्या सोप्या भाषेत करायची असल्यास काय करावी? तर बचत हा आपल्या उत्पन्नाचा असा भाग आहे जो आपण भविष्यात आपल्या अतिरिक्त पैशाची गरज भागवण्यासाठी बाजूला ठेवतो. बचत म्हणजे आपण आपल्या उत्पन्नातून जी रक्कम खर्च करतो आणि त्यानंतर जी रक्कम उरते तिला बचत म्हणतात. एखाद्या व्यक्तीने त्याची दीर्घकालीन उद्दिष्टे पूर्ण करण्यासाठी तसेच त्याच्या आर्थिक सुरक्षिततेसाठी बचत केली पाहिजे. बचत करण्याचा मूळ नियम म्हणजे खर्च केल्यानंतर वाढू नये, तर उत्पन्नातून बचत वजा केल्यावर जे उरते ते खर्च करावे. खरे तर, चांगल्या सुरक्षित भविष्यासाठी बचत करणे आवश्यक केले पाहिजे.

बचत कधीही सुरु करता येऊ शकते

हा एक स्वाभाविक प्रश्न आहे की बचत कधी सुरु करायची. बचतीसाठी कुठलीही निश्चित अशी वेळ नाही. जितक्या कमी वयात तुम्ही बचत करायला सुरु कराल तितकी तुमची भविष्यातील स्थिती चांगली असेल. बचतीचे महत्त्व असे आहे की बचतीद्वारेच आपण भांडवल सृजित करू शकतो जो अनपेक्षित खर्च जसे की आजारपण, व्यवसायाचे नुकसान किंवा अपघात इ. अशा आपात्कालीन परिस्थितीत वापरला जाऊ शकतो. भविष्यातील उद्दिष्टे जसे की नवीन घर खरेदी करणे, मुलांच्या उच्च शिक्षणाचा खर्च, सेवानिवृत्तीचे नियोजन इत्यादी ही सुद्धा बचतीच्या माध्यमातून पूर्ण करता येतात. या सर्व बाबी लक्षात घेऊनच बचत लवकरात लवकर सुरु करावी.

खर्चाचा प्रकार समजून घेऊन त्याचा प्राधान्यक्रम निश्चित करा

बचतीमध्ये वृद्धि करण्यासाठी गरजा, इच्छा आणि महत्वाकांक्षा यांतील फरक समजून घेणे आवश्यक आहे. गरज त्यांना म्हटले जाते जे आपले अस्तित्व टिकवून ठेवण्यासाठी आवश्यक आहेत, जसे की अन्न, पाणी, वस्त्र, निवारा, आरोग्य. या सर्व

मानवाच्या मूलभूत गरजा आहेत ज्या जीवन जगण्यासाठी आवश्यक आहेत. इच्छा आपण त्यांना म्हणू ज्या आपल्या सुखसुविधा पुरवते आणि जीवनशैली उत्तम बनवते परंतु त्या आपल्यासाठी आवश्यक नसतात, जसे की मनोरंजन, हॉटेल जेवण, सहल इ.

महत्वाकांक्षा म्हणजे प्रबळ इच्छा, जसे की आलिशान महागडी कार खरेदी करण्याची इच्छा, अत्याधुनिक महागडा मोबाईल फोन खरेदी करण्याची इच्छा इ. या सर्वांचा यात समावेश होतो. अशा महागड्या वस्तू खरेदी करण्यासाठी तुम्हांला कर्ज घेण्याचाही मोह होऊ शकतो. परंतु जर आपण कोणत्याही नियोजनाशिवाय आपल्या इच्छा किंवा महत्वाकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी खर्च केला तर बचत करणे कठीण होईल.

बचत करण्यासाठी खर्च आणि उत्पन्नाचे नियोजन कसे करावे.

बजेट तयार करा

सर्वप्रथम, ज्या-ज्या साधनांमधून आणि संपत्तींमधून तुम्हांला उत्पन्न मिळते जसे की पगार, बोनस, भाड्याने मिळणारे उत्पन्न इ. या सर्वांची यादी तयार करा. त्यानंतर सर्व प्रकारच्या खर्चाची यादी करा (जसे की वीज, गॅस, मॅटेनेंस बिल इ.). व्यक्तीने आपल्या उत्पन्नाच्या ठराविक टक्केवारीची रक्कम नियमित बचत आणि गुंतवणुकीसाठी बाजूला काढून ठेवावी.

खर्चाचा प्राधान्यक्रम निश्चित करा

वरीलप्रमाणे बजेट तयार केल्यानंतर, प्रथम मूलभूत गरजा पूर्ण करण्यासाठी निधीची तरतूद करावी आणि नंतर इच्छा आणि महत्वाकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी निधीचे वाटप करावे. अन्न, वस्त्र आणि निवारा (मॅटेनेंस किंवा घर भाडे) हे आवश्यक खर्च आहेत आणि म्हणून या खर्चासाठी आपण प्रथम निधी खर्च केला पाहिजे.

आपात्कालीन खर्चासाठी निधी

अनेकदा जेव्हा आपल्याला एखादा आजार, अपघात किंवा इतर अनपेक्षित संकटे येतात तेव्हा आपले खूप पैसे खर्च होतात. परिणामी, आपण जे काही नियोजन केले आहे त्यावर पाणी पडले आहे तसेच अशा संकटाच्या वेळी आपण निधी बाजूला काढून ठेवला पाहिजे. प्रश्न असा आहे की असा फंड निर्माण कसा करायचा. बरेचदा आपल्याला नियमित कमाई व्यतिरिक्त अनपेक्षित फायदे होतात, त्याद्वारे किंवा नियमितपणे विशिष्ट रक्कम स्वतंत्रपणे जमा करून आपण पैसे जमा करू शकतो.

भविष्यासाठी गुंतवणूक

उत्पन्नाचा एक भाग दीर्घकालीन उद्दिष्टे पूर्ण करण्यासाठी आपण गुंतवला पाहिजे, जो कालांतराने वाढत राहिल. दीर्घकालीन उद्दिष्टे अशी आहेत जी एका महिन्यात किंवा आठवड्यात साध्य करता येत नाहीत, तर ती साध्य करण्यासाठी अनेक वर्षे लागतात. जसे की शिक्षणात उच्च पदवी घेणे, स्वतःचा स्वतंत्र व्यवसाय सुरू करणे, स्वतःचे घर खरेदी करणे, निवृत्तीचे नियोजन करणे इ.

गुंतवणूक का करावी?

केवळ बचत केल्याने तुम्ही श्रीमंत होत नाही. केलेली बचत ही कालांतराने वाढत राहावी, यासाठी ती योग्य साधनांमध्ये गुंतवली पाहिजे. गुंतवणूक केल्यामुळे त्यात होणारी वाढ तुम्हांला तुमची आर्थिक उद्दिष्टे पूर्ण करण्यात मदत करू शकते जसे की घर खरेदी करणे, मुलांच्या शिक्षणाचा खर्च भागवणे किंवा स्थावर अथवा जंगम मालमत्ता खरेदी करणे.

तुम्ही जितक्या लवकर गुंतवणूक सुरू कराल तितके चांगले. तुम्ही कमाई सुरू केली, तेव्हा पासूनच तुम्ही गुंतवणूक सुरू करणे ही आदर्श परिस्थिती आहे. गुंतवणूक केल्यामुळे भांडवलाची वाढ होते. ही वाढ तुम्हांला महागाईपासून संरक्षण देते. गुंतवणुकीद्वारे तुम्ही विविध आर्थिक उद्दिष्टे साध्य करू शकता. नियमित गुंतवणूक लवकर सुरू केल्याने तुम्ही रिटायरमेंट फंड तयार करण्यासाठी सक्षम बनता.

गुंतवणुकी करण्यापूर्वी लक्षात ठेवण्याचे मुद्दे

गुंतवणुकी करण्यापूर्वी तुम्ही हे मुद्दे लक्षात ठेवावे की तुमच्याकडे उत्पन्नाचा एक स्थिर स्रोत आहे जो तुमचे दैनंदिन खर्च भागवू शकतो. दुसरे, नोकरी गमावणे किंवा इतर अनपेक्षित खर्च यासारख्या आणीबाणीसाठी तुमच्याकडे निधी असणे आवश्यक आहे. तिसरे म्हणजे, अचानक आजारी पडल्यास तुमच्याकडे विमा संरक्षण असायला हवे. जर तुम्ही या सर्वांसाठी तरतूद केली असेल तर तुम्ही गुंतवणूक करण्यास पुढे जाऊ शकता.